

REDNINGSSSELKAPET – RAPPORT ÅPENHETSLOVEN 2025

1. Innledning

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og stiller krav til virksomheter for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, samt sikre allmennheten informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser relatert til dette.

Åpenhetsloven gjelder for Redningsselskapet og pålegger en plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv, samt redegjøre for disse. Et viktig ledd i aktsomhetsvurderingen er kartlegging og vurdering av

«faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere».

Denne rapporten redegjør for arbeid utført av Redningsselskapet i tilknytning til åpenhetsloven i 2025.

2. Om Redningsselskapets virksomhet

Redningsselskapet er en ideell humanitær forening. Redningsselskapets hovedaktiviteter er angitt i formålsparagrafen; å redde liv og berge verdier til sjøs og til vanns, og å drive drukningsforebyggende arbeid.

For å realisere formålet driver Redningsselskapet blant annet med sjøredningsberedskap, opplæring og kampanjer, samt øvrige aktiviteter og tjenester som fremmer og ivaretar sikkerhet på og ved sjø og vann.

Redningsselskapet har organisert sine datterselskaper i en konsernstruktur. Gjennom sin 100 prosent eierskap av aksjene i RS Holdingsselskap AS, eier Redningsselskapet alle aksjene i RS Sjøredningsskolen AS, RS Noatun AS, Securmark Scandinavia AS og Langgrunnveien AS. Sistnevnte eier kurs- og kompetansesenteret «RS Noatun» i Horten.

Landsmøtet er den øverste myndigheten i Redningsselskapet, og velger bl.a. representanter til Redningsselskapets landsstyre. Landsstyret har ansvar for å ivareta foreningens forvaltning. Den daglige driften ledes av Redningsselskapets generalsekretær og ledergruppe.

3. Tidligere arbeid utført i tilknytning til åpenhetsloven

Redningsselskapets landsstyre vedtok i 2022 retningslinjer for ansvarlig virksomhetspraksis som gjennomfører kravene i åpenhetsloven. Innkjøpsreglementet ble også revidert for å forsterke og underbygge kravene i åpenhetsloven, samt at det ble gjennomført en overordnet risikokartlegging.

På bakgrunn av den virksomhet Redningsselskapet opererer viste risikokartleggingen at vesentlig risiko for negative konsekvenser primært er relatert til helse, miljø og sikkerhet (HMS) i egen drift. Videre benytter Redningsselskapet et bredt spenn av leverandører og forretningspartnere, bl.a. til bygging av fartøy samt produkter til videresalg i egen nettbutikk. Det kan være risiko for negative konsekvenser relatert til enkelte av disse områdene.

De leverandører og forretningspartnere der Redningsselskapet inngår kontrakter av mest omfattende verdi kan deles inn i følgende hovedkategorier:

- Leverandører og forretningspartnere av fartøy, samt deler og utstyr til fartøy
- Leverandører og forretningspartnere av rednings- og øvrig utstyr til personalet
- Leverandører og forretningspartnere som leverer produkter til videresalg i nettbutikk
- Leverandører og forretningspartnere av markedsføringstjenester og salgsformidling
- Leverandører og forretningspartnere av IT-tjenester

Hoveddelen av Redningsselskapets større leverandører og forretningspartnere som er etablert i Norge og er også omfattet av åpenhetsloven.

4. Arbeid og aktsomhetsvurderinger utført i tilknytning til åpenhetsloven i 2025

4.1 Generell drift

I løpet av 2025 har Redningsselskapet fortsatt sin oppfølging av leverandører og forretningspartnere i medhold av tiltak som ble iverksatt i 2024.

Dette inkluderer blant annet oppfølging av innkjøp i form av «innkjøpsprosjektet», og videre implementering av systemet for avtalehåndtering og kontraktstyringen. Det gjenstår fremdeles en del arbeid relatert til innkjøpsprosjektet, men erfaringene relater til systemet for avtalehåndtering og kontraktstyring har vist seg svært positive.

Systemet har bedret tilgjengelighet av gjeldende avtaler og legger til rette for tydeligere ansvarsfordeling og oppfølging. Systemet inneholder videre mulighet for å registrere aktsomhetsvurderinger som er utført. Ved kontrakter over en angitt størrelse vil det flagges dersom slik aktsomhetsvurdering mangler.

Involvering av relevante funksjoner i forbindelse med avtaleinngåelse har også fortsatt i 2025, i henhold til allerede etablert prosedyre. Slik involvering bidrar til generell styrking av kompetansen i organisasjonen relatert til kunnskap om åpenhetslovens krav til leverandører og forretningspartnere, samt at relevante vurderinger gjennomføres før avtaler inngås.

Redningsselskapet bruker vesentlige midler til bygging og vedlikehold av fartøy. Selv om hoveddelen av Redningsselskapets forretningspartnere i denne forbindelse er lokalisert i Norge og Sverige og dermed selv er underlagt strenge krav, benytter bransjen et stort antall underleverandører og forretningspartnere, hvor materialer som brukes delvis inngår i DFØ sin høyrisikoliste¹. Det er derfor en potensiell risiko for negative konsekvenser fra aktører lenger ned i leverandørkjeden. Redningsselskapet har i 2025 videreført bruk av etablerte malverk for kontrakter som inngås med verft.

¹ <https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten>

Redningsselskapet som en frivillig humanitær organisasjon er også avhengig av støtte fra blant annet næringslivet. I 2025 ble arbeidet med å etablere tydeligere retningslinjer for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger relatert til Redningsselskapets samarbeid med næringslivsaktører ferdigstilt.

4.2 Risiko i egen virksomhet

Redningsselskapet mener at vesentlig risiko for negative konsekvenser i egen virksomhet i hovedsak fortsatt er relatert til helse, miljø og sikkerhet (HMS) i egen drift.

Både fast ansatte på sjø og land, samt frivillige er engasjert i Redningsselskapet. De som er involvert i sjøredningsberedskap utfører et vidt spenn av oppdrag, hvor alvorlighetsgraden vil kunne eskalere raskt. Redningsselskapet utfører mange utfordrende oppdrag under krevende forhold, hvor det ofte står om liv.

Redningsarbeidets karakter er derfor forbundet med en iboende risiko for negativ påvirkning på helse, miljø og sikkerhet til de ansatte og frivillige. Risikoreduserende tiltak på dette området er - og har alltid vært - en hovedprioritet og har bl.a. resultert i omfattende krav til våre fast ansatte og frivillige, herunder bl.a. krav til opplæring, kursing og øvelser, samt prosedyrer mv. for operasjoner mv.

Redningsselskapet ferdigstilte i 2025 et prosjekt som kartlegger relevante lovkrav og selskapsinterne krav knyttet til rederidriften, samt hvordan disse etterleves i organisasjonen. Prosjektet er nå gått over i implementering, med ansvar for oppfølging av konkrete forskriftskrav fordelt på ulike roller i organisasjonen. Samsvar med gjeldende forskrifter skal vurderes minimum årlig, og ellers ved behov.

I årsskiftet 2024/2025 ble det gjennomført en ekstern sikkerhetskulturundersøkelse blant ansatte. Denne resulterte i ulike tiltak relatert til sikkerhetskultur, samlet under programmet «TRYGG», som Redningsselskapet løpende har arbeidet med i løpet av 2025. Arbeidet med TRYGG vil fortsette inn i 2026.

26. september 2025 omkom en dykker fra Redningsselskapet i forbindelse med en redningsaksjon i Nappstraumen. Dette er første gang på hundre år at noen mister livet i tjeneste for Redningsselskapet, men hendelsen illustrerer den iboende risiko som finnes i tjenesten, og viktigheten av å prioritere risikoreduserende tiltak. Det er nedsatt en intern undersøkelsesgruppe i forbindelse med saken, for å avdekke mulig årsak til hendelsen samt foreslåtte forbedringstiltak. Saken er også fremdeles under etterforskning av politi og Statens havarikommisjon.

Redningsselskapet har et etablert avvikhåndteringssystem som håndteres av seksjon sikkerhet, kvalitet og innsikt i avdeling sjø. Innmeldte avvik kommuniseres ut til ansatte og frivillige ved erfaringsoverføringer for å gjøre ansatte og frivillige oppmerksomme på potensielle risikoelementer samt sikre mitigerende tiltak.

Redningsselskapet har videre en egen prosedyre som sikrer oppsummerende ettersamtale med mannskap etter avsluttede oppdrag. Ved særlig utfordrende oppdrag er prosedyren at også øvrig støtte i organisasjonen kobles på. Redningsselskapet har også avtale med ekstern bedriftshelsetjeneste for eventuell ytterligere støtte og/eller videre oppfølging.

Arbeidsforholdet for ansatte på både sjø og land i Redningsselskapet er i hovedsak tariffregulert. Redningsselskapets ansatte er representert via fem ulike forbund. Det er jevnlig møter i løpet av året mellom de hovedtillitsvalgte og ledelsen i Redningsselskapet. Redningsselskapet konsulterer også med hovedtillitsvalgte ved vedtakelse eller endring av interne regler og retningslinjer som kan ha betydning for de ansattes arbeidsforhold. I 2025 innførte Redningsselskapet en prøveordning med

treskiftsordning. De sjøansatte kan velge om de ønsker å benytte seg av denne ordningen., samt innebar et lønnsløft for sjøansatte.

Redningsselskapet anser den gode dialogen med hovedtillitsvalgte som et svært nyttig virkemiddel for sikre ivaretagelse av de ansattes interesser, herunder identifisere, forebygge og begrense potensielle negative konsekvenser.

5. Arbeid fremover i tilknytning til åpenhetsloven

Redningsselskapet vil fremover fortsette med de implementerte tiltak som er relevant for overholdelse av åpenhetsloven. Flere av disse er allerede integrert i øvrige prosjekter og prosesser i selskapet.

Relatert til risiko i leverandørkjeden gjelder følgende:

- Redningsselskapet vil fortsette å styrke kompetansen i organisasjonen relatert til kunnskap om åpenhetslovens krav til leverandører og forretningspartnere.
- Redningsselskapet vil fortsette sin vurdering og risikobaserte oppfølging av leverandører, forretningspartnere og samarbeidspartnere.
- Fortsette å benytte etablerte prosedyre og maler for innkjøp og samarbeid. Der behov identifiseres vil ny dokumentasjon etableres eller eksisterende maler oppdateres.

Det fremtidige arbeidet har som formål å ytterligere øke kunnskap og kompetanse i organisasjonen relatert til åpenhetslovens krav, samt forhindre at Redningsselskapet inngår avtaler med leverandører eller forretningsforbindelser som innehar vesentlig risiko for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold uten å iverksette egnede tiltak for å mitigere den identifiserte risikoen. Økt kunnskap i organisasjonen, målrettede retningslinjer og rutiner, og utvalgte kontrollhandlinger særlig overfor leverandører og forretningspartnere vil medføre større bevissthet knyttet til risiko for negativ påvirkning og tillate Redningsselskapet i enda større grad å iverksette målrettede tiltak for å mitigere identifisert risiko fremover.

Relatert til risiko i egen virksomhet gjelder følgende:

- Redningsselskapet vil fortsette å styrke kompetansen i organisasjonen relatert til kunnskap om åpenhetslovens krav til risiko i egen virksomhet.
- Redningsselskapet vil fortsette oppfølging av relevante lovkrav, selskapsinterne krav og sikkerhetskultur, og implementere relevante tiltak i driften.
- Redningsselskapet vil fortsette med avviksoppfølging, inkludert gjøre nødvendige endringer i dokumentasjon og prosedyrer der dette anses hensiktsmessig.
- Redningsselskapet vil fortsette den gode dialogen med hovedtillitsvalgte, herunder jevnlige møter og løpende konsultasjoner.

Det fremtidige arbeidet har som formål å sikre fortsatt ivaretagelse av egne ansatte, og minimere risiko for negative konsekvenser relatert til helse, miljø og sikkerhet (HMS) i egen drift.